Nro 69.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna V. S. 18. N. S. 29. Maja 1799. we Srzode.

z Petersburga V. S. 3. N. S. 14. Maja.

Otrzymał rangę Generała Lieutenanta, Generał Major i Szef regimentu muszkietyerow, Tirtow. Półkownik Kulnew został Generał Majorem, i Szefem regimentu Butkiewicza Półkownikiem Podpółkownik Łoszakow. Generał Lieutenant Butkiewicz uwalnia się od służby. Członek woiennego Collegium Generał Major Xiąże Dołhorukow 2. naznaczony kommendantem S. Petersburgskiey twierdzy, i Szefem regimentu garnizonowego.

Połkownik Xiąże Arbelian został kommandorem połku strzeleckiego Łychaczewa. Leibgwardyi Preobrażeńskiey Półkownik Tułubew Plac Majorem w Pawłowsku.

z Wiednia 12. Maja z Gazety Krakowskiey.

Po odebranym rapporcie od Feld Marszałka Suworowa o przeyściu armii zkombinowaney za rzekę Adda, i zaięciu stołecznego Lombardyi miasta Mediolanu: doniosł ieszcze Generał Kawaleryi Melas o nadzwyczayney radości, jaką widzieć można było na twarzy wszystkich mieszkańcow, kiedyśmy wkraczali do pomienioney stolicy.

Arcy Biskup z Duchowieństwem i rządce miasta potkali armią pod Crescenzago; oddaiąc zaś Wodzom klucze, nie znaleźli dość silnych wyrazow na oświadczenie przywiązania swoiego do Cesarza Jmci, i z serca pochodzącey radości przy powróconey szczęśliwie religii i dawnym porządku. Z tamtąd aż do Mediolanu woysko szło otoczone tłumem ludu niezliczonym, pośrzód okrzykow: Niech żyie religia i Franciszek 2, który ią nam przywraca.

Po ulicach przeyście było trudne, każdy albowiem cisnoł się z podaniem ręki żołnierzowi. Wieczorem całe miasto illuminowane; to zaś rzecz godna uwagi, że przy tak wielkim tłoku, porządek i spokoyność nietknięte zostały, bez użycia nawet woyskowey pomocy.

Strata armii zkombinowaney w bitwach d. 25, 26, 27, i 28. Kwietnia wynosi 246. ludzi zabitych, 768. ranionych, 307. obłąkanych; koni 283. sam regiment huzarow Arcy Xiążęcia Józefa stracił 153. ludzi i 171. koni.

W ostatnim rapporcie donosi Feld Marszałek Suworow, że gdy 5. Maja wszelka iuż była gotowość do bombardowania Peschiery, Generał artilleryi Kray, garnizonowi z 1500. ludzi złożonemu ofiarował kapitulacyą; przyieli Francuzi, twierdzę natychmiast poddano; znaleźliśmy w niey 90 armat i moździerzow, 16. statkow działami osadzonych, wiele ammunicyi i żywności. Gdy garnizon w pole wyciągał, przybył z Wiednia Wielki Xiąże Rossyiski Konstantin, i w krótce potym udał się do głównego obozu. Artikuły kapitulacyi zawartey następuią.

1. Garnizon, i ktokolwiek do armii Francuzkiey należy, wynidzie z honorami woyskowemi. Odp: pozwolono; żołnierze iednak rodem Włosi mogą rozeyść się do domow swoich.

2. Garnizon jak nayrychley opuści twierdzę z 4. armatami, i odprowadzony będzie do naybliższych stanowisk armii Francuzkiey: Odp. Garnizon wystąpi iutro, broń na polu złoży, i gdzie żąda pod eskortą odeydzie, z obowiązkiem nie służenia przez 6. miesięcy przeciwko Cesarzowi Jmci i Mocarstwom zprzymierzonym.

3. Chorzy zostaną w szpitalu mieyscowym; przyszedłszy do zdrowia odesłani będą do Francyi. Odp. Pozwolono.

4. Officyerowie, urzędnicy ciwilni i żołnierze, zabiorą bagaże i wszelką własność. Odp. Pozwolono.

5. Mieszkance nie będą pociągani do odpowiedzi za służbę w armii Francuzkiey, opinie polityczne, i religią. Odp. Ta okoliczność należy do zwierzchności ciwilney.

6. Jeżeli zaydą trudności iakie względ-

dem umowy teraźnieyszey, ułatwione będą według prawideł sprawiedliwości. Odp. Wątpić o tym nie trzeba.

7. Rząd Austryacki zagwarentuie uskutecznienie tey kapitulacyi: Odp. Niema w tym trudności.

Artikuł dodatkowy. Wydane będą plany, ammunicya, żywność, artillerya, marynarka, i cokolwiek należy do Francuzow. Podpisano: 6. Maja Coutheaux Gen. Adj. S. Julien General Major.

Kommenderuiący w Tirolu Hrabia de Bellegarde przysłał obszerne opisanie czynności swoich przeciwko nieprzyiacielowi od d. 30. Kwietnia do 3. Maja; treść onego kładniemy.

Po nieskuteczney wyprawie, w ktorey Major Schmidt dostał się iak wiadomo w niewolę, Wodz Austryacki odebrawszy wiadomość, że drogi dla śniegow nie są iuż nieprzebyte, postanowił attakować d. 30 Kwietnia Francuzow dwoma kolumnami; pierwszą sam prowadził, drugą General Haddick; tym dopomagać miały inne mnieysze diwizye grożąc wszędy nieprzyiaciołom, i uwagę ich rozrywaiąc na wszystkie strony.

Pierwsza kolumna z Nauders wkroczyła do Engadin, rzekę Inn wpław przechodząc, gdzie utonęło kilku żołnierzy. Natężone zimno marszu nie wstrzymało. Straże Francuzkie rozproszyliśmy bez odporu w Novellensteig; lecz rezerwa lepiey się broniła. Od Strada do Remiss Austryacy piąć się musieli na przepaściste gory; idąc prawie bez odpoczynku mil 15, a co większa z wielu stanowisk bardzo wygodnych, rugować nieprzyiaciela.

Ramiss nad inne lepiey wzmocnione było szańcami zewsząd usypanemi. General Bellegarde attakował od Manas. Kolumna z naywiększą trudnością przystąpiła do potroynych okopow; żołnierz utrudzony, chociaż iedną tylko ścieszką mogł zbliżyć się do nieprzyiaciela, wdarł się iednak szturmem do dwoch szańcow pierwszych; do trzeciego wniść niemogł upadłszy na siłach; nieprzyiaciel zaś nowe coraz posiłki odbierał.

Gdy się to działo na lewym skrzydle, druga kolumna attakować na prawym zaczeła. Pomkneli się do szańcow Austryacy, potroynemi palisadami zasłonionych pod ogniem z armat i reczney broni; straż przednia wdarła się na skały, wysiekła palisadę; lecz boiem zmordowana i zwątlona na siłach do szańcow nie weszła. Już w nich nie raz chwiał się nieprzyiaciel; lecz zasilony żołnierzem świeżym, powracał do parapetu, i szturm aż do nocy nieskutecznym czynił.

Hrabia de Bellegarde musiał rzecz odłożyć do iutra. Tym czasem General Haddich szedł na czele kolumny swoiey do mostu przy Schluss będącego. Żołnierz przez 10. godzin idąc naygorszą drogą, po gorach śniegiem i lodem okrytych, wytrzymał co tylko można pomyślić przykrości; ledwie o godzinie z rana 4. uyrzeliśmy nie przyiaciela, ktorego przy wsi Scharl rezerwę po całogodzinney bitwie, z mieysca nakoniec wyparto.

Goniliśmy więc uchodzących Francuzow połtory mili; w ten czas kolumna niespodzianie znalazła się pod stanowiskiem sztuką i naturą utwierdzonym, do ktorego iedna tylko ściesżka przystęp dawała. Połkownik Roussean po kilkakroć attak przypuszczał, lecz nieprzyiaciel wszystkie usiłowania iego czynił daremnemi; poki wysłane w prawo i lewo woyska za grażaiąc oskrzydleniem, nie przymusiły Francuzow do odwrotu.

Postępuiąc daley kolumna znalazła nieprzebytą prawie tamę. Gora była wyniosła, około ktorey iedne tylko przeyście bardzo wązkie, szańcami zakryte. Ponieważ attak z przodu zdawał się nie podobny, wysłano strzelcow i diwizyą piechoty, ktora za pomocą żelaznych narzędziow wdarłszy się na skały naywyższe, zpuściła się po zlodowaciałym śniegu w tył nieprzyiacielskich szańcow, i zdobycie onych ułatwiła.

Cofneli się zatym Francuzi, ucieczkę okrywaiąc zniszczeniem drewnianego mostu. ktorego naprawa wiele nam czasu zabrała. General Haddick do Schluss pośpieszaiąc, musiał zastanowić się na prawym brzegu Jnn rzeki dla spoczynku żołnierza 24. godzinnym marszem utrudzonego. Połkownik Roussean w ostatniey bitwie ranę odniosł. Podpołkownikowi Weissenwolf kazano attakować nieprzyiaciol oszańcowanych w Tschisserthal, i Czernetz.

Ustąpili Francuzi w początku do zasiekow leśnych; tu otrzymawszy posiłek, attakowali Austryakow, i do odwrotu przymusili, w ktorym część tylney straży w niewolę poszła. D. 1. Maja nowe gonitwy; nigdzie iednak nieprzyiaciel zastanawiać się długo nie śmiał. Pod wsią Lawin huzarowie Erdody zchwytali Generała Demont. Lecourbe w ramie raniony, ustąpił zupełnie d. 3. z doliny Engadin. Strata nasza poźniey wyszczegulniona będzie.

z Londynu 7. Maja z Gazety Hamburgskiey.

Odebrała nakoniec Admiralicya rapport od Lorda Bridport, kommenderuiącego flottą przed portem Bresteńskim. Wiatr południowy przymusił okręta nasze opuścić zwykłe stanowisko; z tey okoliczności korzystaiąc nieprzyiaciel, ruszył na morze. Uwiadomiony o przypadku Lord Bridport, gdy stanoł pod Brestem, udał się do Cap Clear maiąc z tego mieysca uważać obroty Admi-

raia Bruix, ieśliby naiechać Jrlandyą zamyślał.

Eſkadra naſza ieſt złożona z okrętow: Royal George od 100. *Prince.* Neptune, S. George, Glory od 98. Ceſar, Pompée, Ajax, Jmpetueux 80. Achille, Dragon, Renown, Superb, Magnificent, Ruſsel, Mars od 74. armat. z Plymouth na pomoc wyniść kazano okrętom: Atlas, Formidable, Ramillies od 98. Venerable, Robuſte, Saturn, Canada, Triumph, Defiance, Bellona od 74. z Portſmouth: Royal Sovering, Queen Charlotte od 110. Captain od 74. Repulſe od 64 armat; co wſzyſtko razem uczyni 30. liniowych okrętow.

W niedoſtatku dokładnych rapportow, czyniemy rozmaite wnioſki, iakie ma zamiary nieprzyiaciel. Według iednych uda ſię do Texel dla złączenia ſię z Batawami; albo do S. Domingo dla podbicia Jamaiki za pomocą Generała Touſsaint; drudzy mówią że Francuzi wylądują w Lisbonie, albo też flottę Hiſzpańſką z Cadix uwolnić zechcą; oni nakoniec twierdzą, że w krótce powróci do Breſtu, albo też do l'Orient za winie dla złączenia ſię z Eſkadrą w tymże porcie i Rochefort uzbroioną.

To pewna że rząd naſz wſzędzie bydź gotowym poſtanowił na zniſzczenie zamysłow nieprzyiacielſkich, do Lorda *S.* Vincent posłano ſtatek pocztarſki z oſtrzeżeniem o niebeſpieczeńſtwie; do Margrabiego Cornwallis pobiegł goniec. Rozeſzła ſię w mieście pogłoſka, że Eſkadra Batawſka z Texel wyſzedłſzy pod żagle, udała ſię ku północnym brzegom Jrlandzkim; Francuzka zaś przy południowych ma ſtanąć. Czekać trzeba rapportow dokładnieyſzych.

Nie daleko *Przygórka* dobrey nadziei poſtrzeżono dwie Eſkadry nieprzyiacielſkie; rząd uczynił wſzelką gotowość do obrony. Według liſtow z Bombay 9. Grudnia piſanych, woyna z Tippo Saibem naſtąpić może; iuż Półkownik Mignon zbliży ſię do granic kraiu Myſore; w Cananor garnizon wzmocniono. Miaſta Madras i Pondichery opatrzono w żywność, ammunicye i żołnierza na wſzelkie przypadki; zbroyne okręta krążą ciągle przed portem Mangalore.

z Paryża 6. Maia z Gazety

Frankfortſkiey.

Zgromadzenie prawodawcze zatrudnia ſię teraz roztrząſaniem czynności zgromadzeń pierwiaſtkowych i Elektoralnych; potwierdzono niektóre, inne zaś odrzucone zoſtały. Direktoryat kilka razy przekładał nie doſtatek ſkarbu publicznego na woienne wydatki; nic przycie dotąd nie poſtanowiono. O armiach naſzych nic od dawnego czaſu rząd nie mówi; nie słyſzemy o woiennych obrotach właśnie gdybyśmy zoſtawali w pokoiu głębokim.

Jeden z Officyerow armii Generała Buonaparte, w liście 31. Stycznia z Alexandryi do przyiaciela piſanym powiada, że Arabowie teraz nie śmieią iak przedtym napaſtować żołnierzy naſzych; karawany dziś po całym kraiu ſpokoynie przechodzą; podatki regularnie ſą wypłacane; koni pod kawaleryą doſtarczyli Obywatele bez odporu; wznoſzą ſię twierdze na wielu mieyſcach, które kray od obcego naiazdu zasłaniać powinny.

Uformowano legion ieden, któremu zamiaſt koni dano dromadery. Rzecz niepewna czyli ieſzcze Buonaparte zamyślał o wyprawie do Jndyi. Był w Suez, gdzie odebrał pomyślne wiadomości od Admirała Sercey, którego Eſkadra znacznie ſię powiękſzyła 6. okrętami przysłanemi z Europy. Przechadzaiąc ſię po nadbrzeżu z Generałem Cafarelli, bliſkim był zguby, gdy morze czerwone podnoſić ſię gwałtownie zaczeło.

Z Philadelfii donoſzą, że Bunel Poſeł Generała Touſsaint bawi dotąd w pomienionym mieście. Wyiednał u Kongreſsu, aby Konſul Amerykańſki ciągle mieſzkał na wyſpie *S.* Domingo dla ułatwienia handlowych intereſsow. W Neapolu śpiſek odkryto. W domu Kupieckim znaleziono wiele chorągwi i kokard Królewſkich, co większa regeſtr Obywatelow do śpiſku wchodzących; znaczną onych liczbę zaprowadzono do więzienia.

O Flotcie naſzey nie mamy ieſzcze żadnego rapportu; dowod że uſzła daleko przed pogonią nieprzyiacioł licznie krążących po nadbrzeżu. Bonnami Szef ſztabu Generała Championnet odebrał rozkaz od władzy wykonawczey udania ſię do Włoch, gdzie razem z Wodzem ſwoim ma bydź ſądzony. Przybywſzy do Auxerre wolnie puſzczony zoſtał, dawſzy słowo ſtraży ſwoiey, że na mieyſce i czas przeznaczony ſam ſię ſtawić będzie.

Telegraf Strasburgſki przesłał wiadomość ſmutną o zamordowaniu *Posłow* R*P*tey pod Raſtadem. *Póżniey* liſt od pozoſtałego w życiu Jean de Bry do Miniſtra Talleyrand Perigord piſany, rzecz trochę obiaśnił; czekamy dokładnieyſzych rapportow; tym czaſem Direktoryat dnia dziſieyſzego donioſł o przypadku prawodawcom. Jean de Bry nieſkończone pochwały daie Deputatom Rzeſkich Xiążąt w Raſtadzie.

Po przeczytanym piſmie Direktorow, powſtało w izbie zamieſzanie wielkie; wſzyſcy o zemſtę wołali; wielu Reprezentantow głos zabierało, nie wſzyſcy iednak sluchani byli; wiele podawali propozycyi; żadney dotąd nie uchwalono; radzono zaś familie zamordowanych *Posłow* R*P*tey przyſpoſobić; wydać manifeſt do poſtronnych naro-

dow i Francuzow; nakazać obchod pogrzebowy po wszystkich miastach, i armiach &c.

Jean de Bry mieszka w Strasburgu; rany iego nie są niebespieczne. General Kilmaine chorobą iest złożony w stolicy naszey; inny więc kommenderować musi woyskiem Lądowym na flotcie Admirała Bruix. Direktoryat surowie sądzić kazał Generałow Duhem, Rey, Laroussier, i Dufraisse, także Kommissarzow Julien i Bassal, za wszystkie niesprawiedliwości, zdzierstwa, i gwałty, iakich sobie we Włoszech dozwolili.

Garnizon wyspy Corfou przybył do S. Tropez. Biegać zaczyna pogłoska, że Konstitucya Roku 3. w niektórych artikułach ma bydź odmieniona, mianowicie zaś Reprezentanci i Direktorowie lat 5. ciągle na urzędach zostawać powinni. Druga wiadomość mniey ieszcze do prawdy podobna ta iest, że Hiszpania *Portugallii* woynę wypowiedziała. To pewna że w Cadix wyglądaią przybycia flotty Brestenskiey.

Do naszey stolicy wkrotce są spodziewani *Posłowie* RPtey Amerykańskich *Stanow*. Kardynał Ruffo, iak mówią, raniony został w potyczce. *General* Macdonald zostawiwszy 7. tysięcy żołnierza na obronę kraiu Neapolitańskiego, z całą armią pospiesza do Włoch północnych. Piemontczykow Moreau w obozie swoim liczy 7. tysięcy. Ociec S. z Parmy wyiechał do Turinu. Pierwszy transport młodzi z drugiey i trzeciey klassy dziś do Metz wysłano.

z Constantinopola 16. Kwietnia z Gazety Hamburgskiey.

Niedawno w stolicy naszey smutne głoszono wiadomości o klęskach woysk Ottomańskich w kraiu Siryiskim; dziś mamy pomyślnieysze. Francuzi wprawdzie odniosłszy raz zwycięstwo, do Acre przyszli, zamyślaiąc opanować *Palestinę*. Ghezar Basza Seraskier zachęciwszy pozostałe rycerstwo do mężnego czynienia, uderzył na Generała Buonaparte, poraził, i przymusił go ustępować do granic Egiptskich.

6. Tysięcy nieprzyiacioł poledz miało. Oświadcza się Seraskier nie szukać odpoczynku, aż wytępi do ostatniego nieprzyiacioł Porty. W drugiey stronie 17. statkow artilleryą i ammunicyą ładownych, które z Damiette do Siryi prowadzili Francuzi, od Anglikow zabrane zatopione, lub rozproszone zostały. Podobno Kapitan Smith i Trowbridge przecieli nieprzyiaciołom naszym kommunikacye, między Siryą, Alexandryą, i Cairem.

z Madritu 17. Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Wydanie nowych biletow skarbowych, za ogromną summę 200. millionow liwrow na raz ieden, napełniło trwogą mieszkańcow stolicy naszey, i całego Królestwa. Dawnieysze traciły 80. procentow: dziś iuż tracą 45. Rząd wprawdzie obiecał od nowych biletow płacić procent czwarty; lecz to im kredytu nie przydało. Jedyna Rządu i poddanych nadzieia w Amerykańskich skarbach, lecz na ich zprowadzenie trzeba pokoiu.

z Neapolu 13. Kwietnia z Gazety Courier du Bas Rhin.

Oboz który miał bydź wytknięty pod Acerra, do Caserta przeniesiony został; przyczyną odmiany było zbliżenie się nieprzyiacielskiey Eskadry. Przez dwa dni słyszeć się nam dało nieustaiące z armat strzelanie. Woyska Francuzkie i gwardya Neapolitańska batterye sypać chciały na tym mieyscu, gdzie starożytność kładła pole Elizeyskie; przeszkadzali Anglicy; nikogo iednak przez czas cały nie zabito ani raniono.

Eskadra zaś Angielska nieprzestannie krążyła przed portem stołecznego miasta, czekaiąc, iak się pokazało, umówionego hasła; spisek miał wybuchnąć w Neapolu przeciwko *Francuzom*; rzecz odkryła się wcześnie; bogaty kupiec Backer był z dowodzcow ieden; w domu swoim miał wiele broni, kokard, chorągwi, ukrytych; wszystko zabrano. Nastąpiło zatym aresztowanie wielu nayzacnieyszych Obywatelow, o tenże spisek podeyrzanych.

Anglicy zaś wylądowawszy na wyspę Jschia i Procida urzędnikow municipalnych zaprowadzili na okręta. Kapitan Trowbridge pisał do Generała Macdonald prosząc o uwolnienie kilku swoich maytkow, którzy się znaydowali na statku wiatrami zapędzonym do Castelamare, przypominaiąc że Admirał Nelson roku zeszłego zwycięzca w Abukir 4 tysiące *Francuzow* na ląd wysadził w Alexandryi; i teraz ieszcze ich kilkaset odesłał do Toulonu.

Wymawia daley Kapitan zrabowanie domu Posła Angielskiego Hamilton w Neapolu, gdy przeciwnie Nelson w Liwornie żadney krzywdy Konsulowi RPtey czynić nie dozwolił. Donosi nakoniec, że zchwytanemu Beauchamp, którego Buonaparte z Egiptu do Constantinopola wysłał nic nie wzięto; ponieważ przydaie Trowbridge, obowiązkiem iest każdego Officyera, osładzać według możności los woiennych brańcow.

Nro 69.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna V. S. 18. N. S. 29. Maja 1799. we Srzodę.

General Macdonald w odpowiedzi swoiey wyrazil, że maytkow Angielskich po zakończoney kwarantanie odesłać każe. Wzywa świadectwa samych Anglikow będących w Neapolu, że w pałacu Posła Hamilton Francuzi nic już do wzięcia nie znaleźli. Prosi nakoniec Kapitana Trowbridge, ażeby wstawieniem się swoim u rządu Sicilijskiego wyiednał wolność Wice Konsulowi RPtey Ribaud, w Messinie zatrzymanemu.

Tenże General Macdonald pisał do pierwszego Ministra Acton, uskarżaiąc się na przytrzymanie pomienionego Ribaud, i donosząc że brat P. Acton osobą swoią odpowie za Wice Konsula. Dnia wczorayszego rozstrzelano u nas 11. Lazzaronow, nie za spisek odkryty niedawno, do ktorego nie wchodzili; lecz za mordowanie swoich współziomkow, w dniu owym, gdy woyska Francuzkie pod Generałem Championet Neapol zdobywały.

z Genui 20. Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Bataliony Woysk Liguryiskich idą wszystkie do Spezzia, gdzie urządzone bydź maią na wzór Francuzkich, według proiektu Lapoype Generała, co gdy nastąpi, zabierzemy mieysce zprzymierzeńcow naszych w Toskanii. Z Liworny donoszą, że PP. Manfredini, Fossombroni, i Neri Corsini Ministro wie W. Xcia Toskańskiego przybywszy do tego portu z Florencyi, wsiedli na Okręt z Posłami Mocarstw zprzymierzonych, i odpłyneli do Palermo.

z Florencyi 19. Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Część woysk Francuzkich ktora się znaydowała w Kraju naszym poszła śpiesznie do armii Włoskiey. U nas aresztowano 32, osoby, ktore niedawno wzruszyć podobno chciały spokoyność domową, rozrzucaiąc pogłoskę o maiącym nastąpić rabunku całey Florencyi. Podobna wieść stała się przyczyną wielkiego zamieszania w mieście Pistoja. Lud zgromadzony wyciął drzewo wolności, herby Wielkiego Xiążęcia przywrócił.

Trwał rozruch dzień cały; mieyscowy Biskup nakłonił obywatelow do myśli spokoynieyszych; nazaiutrz przysłane woysko, porządek i cichość przywrociło. General Miollis opanowawszy Porto Ferajo na wyspie Elba, do Liworny powrocił. W części należącey do Toskanii panuie pokoy; lecz Neapolitańska, mianowicie Porto Longone, oświadczyła się przeciwko Francuzom. Maią bydź wysłane Republikantom posiłki, jeśli czas i okoliczności dozwolą.

Od granic Włoskich 2. Maja z Gazety Hamburgskiey.

Sztab garnizonu Francuzkiego z Corfou przybył do Ankony. Z Wenecyi wysłano wiele statkow pocztarskich do pomienioney wyspy, Manfredonii, Messiny, Constantinopola, Palermo, z doniesieniem o szczęśliwym rozpoczęciu kampanii we Włoszech, zwycięztwach licznych, zaięciu miast; ażeby zprzymierzeńce z okoliczności korzystaiąc, przyłożyli się iak naydzielniey do oswobodzenia Neapolu, Rzymu, Toskanii, i Lombardyi.

Wkrotce flotty zkombinowane maią razem na ląd woyska wysadzić pod Genuą i Neapolem. Od armii zkombinowaney Feld Marszałek Suworow, ciężkie bagaże w tył odesłać roskazał, ażeby marszu śpiesznego nie zpoźniły. General Klenau postępuie do Parmy i Modeny; wydał proklamacyą do wszystkich Włochow, zalecaiąc ażeby współziomkow swoich, ktorzy Francuzom sprzyiali, nie prześladowali; lecz spokoynie w domach siedząc zwycięzkiey broni Mocarstw zprzymierzonych dozwolili kończyć dzieło wybawienia swoiego.

Tenże General Klenau spodziewał się Oyca S. znaleść i uwolnić w armiey lecz kilko godzinami przed nadeyściem Austryakow, został uwieziony do Turinu. W Garnizonie citadelli Brescia nie było nad 50. Cisalpinow. Minister stanu Baron de Thugut pisał do Obywatelow Werony, oświadczaiąc im wdzięczność Cesarza Jmci, za dane dowody przywiązania i wierności ku Monarsze swoiemu. Bitwa pod Cassano krwawa była; zwyciężyliśmy iednak, i cała dziś wolna od nieprzyiaciol Lombardya.

z Rzymu 15. Kwietnia z Gazety Frankfortskiey

W naszey stolicy cierpiemy iesz cze wielki niedostatek żywności; lecz po zaię ciu Toskanii nadzieię mamy, że rząd nasz przedsięwezmie śrzodki przyzwoite, ażeby Rzymowi zboże dostarczone było. z Neapolu donoszą, że naywiększa pilność i surowe postępowanie Generała Macdonald, dotąd przygasić nie mogły pożaru woyny domowey w całym kraiu; nowe co raz woyska posyłać trzeba w rozmaite strony przeciw Rokoszanom, którzy wkrótce spodziewaią się odebrać znaczne posiłki.

z Stockach 2. Maia z Gazety Hamburgskiey.

Arcy Xiąże Karol uwiadomiony o zabóystwie pod Rastadt dopełnionym, pisał w następuiących wyrazach do Generała Masseny.

Z rapportow dziś odebranych uwiadomiony iestem, co się stało pod Rastadem. Donosi kommendant przedniey straży, iż *Posłowie* RPtey Bonnier i Roberjeot, przeieżdzaiąc nocą przez forpoczty, od huzarow napadnieni, zgineli nieszczęśliwie. Nie wiem iescze wszystkich okoliczności tego przypadku; kazałem iednak aresztować kommendanta forpocztow; i wyznaczyłem kommissyą, ktorey obowiązkiem będzie rzecz iak naylepiey obiaśnić. Przyrzekam, iż ieśli moie forpoczty okażą się naymniey winnemi, uczynię sprawiedliwość przykładną, ponieważ wydałem był nayściśleysze roskazy względem bespieczeństwa *Posłow* Francuzkich. Nie mogę wyrazić, iak mi iest bolesno widzieć taki przypadek zdarzony między moiemi forpocztami; wkrótce donioslę, Generale, cokolwiek wyznaczona kommissya wyśledzi. Karol.

Tenże Arcy Xiąże pisał list drugi (nie wyrażono do kogo) donosząc, iż Kommenderuiącemu prawym skrzydłem armii Generałowi Kospoth zalecił uformować Kommissyą, na osądzenie i ukaranie winowaycow, pod prezydencyą Generała *Sporck*.

z Bregenz 30. Kwietnia z Gazety Hamburgskiey.

Półkownik Williams dnia dzisieyszego udał się na obserwacyą ku brzegom Szwaycarskim, kilka statkow przy sobie maiąc. Strzelali nieprzyiaciele, gdy się do brzegow zbliżył. Flottilla iego po części iest w Lindau, reszta u nas. Naywiększe statki dla przewiezienia iazdy są przysposobione. Ku Renowi posłano dziś 60 pontonow; tak rozumiemy, że attak wkrótce nastąpi. Generał Hotze z każdey kompanii wybrać kazał po 16. ochotnikow na taiemną wyprawę. Znayduie się przy nim na czele Szwaycarskich Emigrantow Steiguer dawny urzędnik Cantonu Berneńskiego.

Od wyższego Renu 7 Maja z Gazety Hamburgskiey.

Według rapportow ze Włoch odebranych, głowna Kwatera armii zkombinowaney do Bergamo przeniesioną została. Rozeszła się u nas pogłoska, że Generał Hotze d. 1 uderzył na Francuzow stoiących wkraiu Grisońskim, i wygnał; czekamy rapportow urzędowych.

JARMARKI W MIESCIE BIRZACH, w POWIECIE UPITSKIM.

1. w Poniedziałek po święcie Bożego Ciała.
2. w Dzień S. Jana Rzymskiego w Poniedziałek, przez tydzień trwać b'dzie.
3. w Poniedziałek po S. Jakóbie w Miesiącu Lipcu.
4. w Poniedziałek po S. Michale w 7brze.
5. w Poniedziałek po S. Mikołaju w xbrze.
6. w Poniedziałek po 3ch Królach Rzymskich w Miesiącu Styczniu trwać będzie przez tydzień.
7. w Poniedziałek po Gromnicach in Februario.
8. w Poniedziałek po S. Kazimierzu w Miesiącu Marcu.
9. w Wielki tydzień w Poniedziałek przed Wielkonocą Rzymską.
10. w Poniedziałek po Wniebowstąpieniu.
11. w Poniedziałek na Zielone Swiątki.

Gdy Swięta według Rzymskiego Kalendarza wyżey wspomnione przypadać będą w Poniedziałek, tedy Jarmark będzie tegoż samego dnia w którym Swięto przypadnie.

Te Jarmarki co Rok wolne na wszelkie Towary Kupieckie, Konie, i bydło &c. &c. bez żadney opłaty, stancye i staynie dla Kupcow we Dworze wolne bez opłaty, Latem dla koni Kupieckich paszę bez płaty Dwór wyznaczy.